

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Foto: Örbackens kalkkärr juni 2009, © Henry Stahre

Beverandeplan för Natura 2000-området Örbackens kalkkärr SE0230069

Länsstyrelsen Östergötland

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Syftet är att hejda utrotningen av djur och växter samt att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Utpekandet av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att bevara de utpekade värdena i områdena långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar i vårt land regelbundet cirka 60 av de fåglar som listas i bilaga 1 i fågeldirektivet.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta görs i särskilda bevarandeplaner, men beskrivningen kan också ingå i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen finns en beskrivning av området med bevarandesyfte och bevarandemål för de naturtyper och arter som ska bevaras, och det ska framgå hur skyddet kan bidra till en gynnsam bevarandestatus för naturtyperna och arterna. Även hot mot Natura 2000-området och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Bevarandeplanen underlättar förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken genom att den ger viktig information om området till bland annat markägare, myndigheter, exploatörer och naturvårdsförvaltare.

Bevarandeplanen utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Det gäller även för de bevarandeåtgärder och den naturvårdsskötsel som kan krävas för att bevara värdena, i den mån markägare eller andra brukare inte har möjligheten eller skyldigheten via andra lagar eller avtal att göra detta (till exempel miljöersättningar). Bevarandeplanen revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras - den är ett "levande dokument". Det gör det möjligt för alla att bidra med ny kunskap och synpunkter genom att kontakta Länsstyrelsen.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Framtida naturvårdsarbete kan komma att leda till ytterligare ny kunskap som i sin tur kan leda till behov av justeringar av Natura 2000-områdets gränser, naturtyper eller arter. Vid förvaltning och tillståndsprövning är det viktigt att utgå från de befintliga värdena, inte bara de regeringsgodkända, varför det är av vikt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit bli regeringsgodkända ännu.

Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av till exempel skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Reglerna enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller i Natura 2000-områden.

Länsstyrelsen Östergötland

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller utpekade arter i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön eller utpekade arter i området. Det är påverkan på de naturmiljöer och/eller arter som skyddas i området som är grunden för prövningen oavsett var källan till störningen ligger geografiskt. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§). Tillståndskravet aktualiseras när en verksamhet eller åtgärd kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt, det vill säga när det finns risk för skada.

Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i Natura 2000-området behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls dock samråd med Skogsstyrelsen istället. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben (lansstyrelsen.se/ostergotland) eller kontakta en handläggare (växel: 010-223 50 00).

För verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsskötsel och naturvårdsförvaltning av ett Natura 2000-område, i syfte att långsiktigt bevara de naturtyper och/eller arter som skyddas, krävs inte tillstånd.

Innehåll

Området, Örbackens kalkkärr.....	5
6270 – Silikatgräsmarker	10
7220 – Kalktuffkällor.....	10
7230 – Rikkärr	11
1013 – Kalkkärrsgrynsnäcka, <i>Vertigo geyeri</i>	13
1014 – Smalgrynsnäcka, <i>Vertigo angustior</i>	14
1015 – Otandad grynsnäcka, <i>Vertigo genesii</i>	15
Dokumentation	16
Kartor.....	17
Bilaga 1: Rödlistade arter.....	24

Länsstyrelsen Östergötland

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Bevarandeplan för Natura 2000 - området SE0230069 Örbackens kalkkärr

Kommun: Mjölby

Områdets totala areal: 10,8 hektar (regeringsgodkänd areal 10,5 ha)

Markägareförhållande: Kommunalt

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-19

Regeringsbeslut, historik:

Regeringen föreslår att området är av gemenskapsintresse (pSCI): 1995-12

Fastställts som ett område av gemenskapsintresse (SCI): 2005-01

Regeringen förklarar området som ett särskilt bevarandeområde (SAC): 2011-03

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

6270 – Silikatgräsmarker

7220 – Kalktuffkällor

7230 – Rikkärr

1013 – Kalkkärrsgrynsnäcka, *Vertigo angustior*

1014 – Smalgrynsnäcka, *Vertigo geyeri*

1015 – Otandad grynsnäcka, *Vertigo genesii*

Observera att gränserna har ändrats så att de följer naturreservatets yttergränser. Detta har medfört en mindre arealökning. De nya gränserna kommer att föreslås till regeringen vid nästa tillfälle som ges.

Området

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som förekommer i området, d.v.s. silikatgräsmarker, kalktuffkällor, rikkärr, kalkkärrsgrynsnäcka, smalgrynsnäcka och otandad grynsnäcka.

Prioriterade bevarandevärden:

Syftet med Natura 2000-området Örbackens kalkkärr är att bevara och vidareutveckla naturvärden knutna till samtliga ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet. Särskild prioritet i Örbackens kalkkärr har naturtyperna kalktuffkällor (7220) och rikkärr (7230), samt arterna kalkkärrsgrynsnäcka, smalgrynsnäcka och otandad grynsnäcka.

Motivering:

I området finns mycket höga naturvärden knutna till miljöerna kalktuffkällor och rikkärr. Naturtyperna hyser en mycket värdefull kärlväxtflora, mossflora, landsnäckfauna samt svampflora. Örbackens kalkkärr har länets starkaste populationer av grynsnäckor.

Prioriterade åtgärder:

En fortsatt hävd och röjning av igenväxning vid behov, samt bevarandet av det kalkrika och fuktiga förhållandet i området.

Beskrivning av området

Örbackens kalkkärr är beläget nära väg 32 mellan Mjölby och Skänninge, 6 km norr om Mjölby. Det är ett extremrikkärr beläget i sluttningen norr om Högbymon, en vidsträckt grusformation i Mjölbyfältet. Örbacken är ett av Östergötlands finaste kalkkärr.

Kärret är troligen den mest typiska översilningsmyren i Östergötland. Ett djupt dike rinner från upprinnorna i söder, mot nordväst. Kärret är bäst utbildat kring upprinnorna. Vid diket och i anslutning till spången finns ett öppet kärriparti med blekeflarkar (vattensamlingar med kalkutfällningar). Här bryter källvatten fram och bildar små bäckar. Mellan bäckarna är marken bevuxen med mossor. Längre in i kalkkärret finns en axagmyr med enstaka martallar.

Platsen har under lång tid använts till slätter och bete. Den västra delen var slättermark medan övriga delar hävdades genom bete. Upprinnorna används som vattenbord för boskapen. Den nordöstra delen har tidigare varit skogbeväxtad men har restaurerats. Väster om diket finns fortfarande ett stråk med blandskog. I sydväst övergår kärret i fastmark med ängs- och hagmarksflora. En omfattande restaurering har gjorts i området, främst i de norra och östra delarna.

Det finns planer hos kommunen att använda intilliggande åsformation, som förser kärren i Örbacken med vatten, som reservvattentäkt vilket kan komma att påverka hydrologiska förhållanden. Länsstyrelsen har tidigare bestämt att en reservvattentäkt kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 § MB (miljöbalken).

Vad kan påverka området negativt

Faktorer som kan påverka området negativt:

- Vattentäkt som kan påverka hydrologi eller vattenkemi i omgivande åsformation.
- Utebliven röjning av igenväxningsvegetation.

Länsstyrelsen Östergötland

- Alltför kraftig röjning av buskar och träd så att organismer som är beroende av dessa strukturer missgynnas.
- Minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Överbete.
- Skogsbruk; avverkning, körning och andra åtgärder påverkar hydrologi, lokalklimat och markstruktur. Den blöta miljön är känslig för sönderkörning. Avverkning av närliggande fastmarksskog kan orsaka läckage av näringsämnen.
- Spridning av gödsel.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden, exempelvis skogsplantering, dikning och täktverksamhet.
- Skötsel som avlägsnar småbiotoper, kantzoner och mosaikmiljöer och skapar skarpa gränser mellan olika markslag påverkar området negativt.
- Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan.

Ytterligare faktorer som kan påverka naturtyperna kalktuffkällor (7220) och rikkärr (7230) negativt:

- Befintliga och tidigare genomförda ingrepp i form av dikning och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning påverkar naturtypernas hydrologi och hydrokemi, vilket kan ge konsekvenser på vegetation. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan påverka naturtyperna. Effekterna kan vara uttorkning, ökad igenväxning och erosion. Detta betyder inte att all dämning är negativt för området.
- Anläggning av skogsbilvägar över eller i närheten av naturtyperna kan förutom påverka på den fysiska miljön påverka hydrologin och/eller hydrokemin i ett område.
- Spridning av kalk, aska eller gödningsämnen ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i närheten kan också skada naturtyperna genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten.
- Ökad våtdeposition av kväve gör att vegetationssammansättningen i bottenskiktet förändras och andelen gräs, buskar och träd ökar.
- Samhällsbyggande med nya kommunikationsleder, anläggningar etc. kan direkt eller indirekt förstöra eller orsaka skada på naturtyperna.
- Ett för intensivt bete med tillhörande tramp kan skada källorna, källkärren, pågående tuffbildning samt rikkärren.

Gemensamt för ingående arter (kalkkärrs-, smal- och otandad grynsnäcka):

- Förändrad hydrologi. Det allvarligaste hotet mot grynsnäckorna är markavvattning och andra ingrepp som ändrar de hydrologiska förhållandena och leder till uttorkning av arternas livsmiljöer i södra Sverige. Arterna kan påverkas negativt även av perifera dikningsföretag, ledningsgrävning och vägdragningar om de leder till sänkt grundvattennivå eller ändrad hydrologi på lokalerna.
- Eutrofiering leder till igenväxning och förändrade växtsamhällen. Både ändrad artsammansättning i botten- och fältskikt samt högre och tätare fältskikt är problematiskt.
- Upphörd hävd kan leda till omfattande igenväxning med träd och buskar.
- För höga djurtätheter kan leda till att rikkärrens strukturer förändras samtidigt som det i värsta fall kan leda till eutrofiering till följd av allt för stor tillförsel av urin och dynga från djuren.
- Stödutfodring i marker med betade rikkärr kan leda till eutrofiering och igenväxning med högortsvegetation.
- Försämrad miljö till följd av utsläpp av försurande och gödande ämnen.

Länsstyrelsen Östergötland

- Avverkning/gallring i skogsbiotoper kan leda till förändrad hydrologi och/eller hydrokemi.

Områdets bevarandeåtgärder

Naturtypsspecifika åtgärder preciseras under respektive naturtyp.

Tabell 1: En generell sammanställning av bevarandeåtgärder omnämnda i den aktuella bevarandeplanen. Karta över skötselområden finns på sidan 21.

Bevarandeåtgärd	När	Var	Prioritet
Bete	Årligen	Åtminstone silikatgräsmark (6270) och rikkärr (7230) samt restaurerade områden (skötselområde 3 och 4)	1
Röjning av igenväxning	Vid behov	Åtminstone silikatgräsmark (6270) och rikkärr (7230) samt restaurerade områden (skötselområde 3 och 4)	1
Röjning av vass	Vid behov	Kalktuffkällor (7220) och rikkärr (7230)	1
Uppföljning efter restaurering	Löpande	Skötselområden 3 och 4	1
Uppföljning av snäckfaunan	Var 6:e år start 2020	Kalktuffkällor (7220) och rikkärr (7230)	2
Uppföljning av grundvattennivån	Inom 10 år		2

Reglering av skydd och skötsel:

Skydd och skötsel är reglerat i naturreservatets skötselplan (Örbackens kalkkärr naturreservat, 2013) och beslut (1980-02-29). Skötselplanen anger generellt åtgärder som gynnar eller bibehåller naturvärdena som Natura 2000-området syftar till att bevara.

Enligt 12 kap. 8 § MB (miljöbalken) är brukaren skyldig att ta hänsyn till natur- och kulturvärden vid all markanvändning i jordbruket. De allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. MB förtydligas i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket. Enligt förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket får jordbruksmark tas ur produktion först efter anmälan till Länsstyrelsen, som då har möjlighet att förbjuda en ändrad markanvändning.

Alla naturtyper i området kan skötas med medel från EU:s miljöstöd. Miljöstödsreglerna uppdateras vart 5 år och kan i enstaka fall ha krav som står i motsättning till Natura 2000-kraven. Natura 2000-naturtyperna måste dock skötas i syfte att målen med Natura 2000-området uppnås. Detta är troligen inget problem i dagsläget (2017), men bör följas upp vid nya stödperioder och regeländringar. I Natura 2000-området Örbackens kalkkärr ingår drygt 60 % av naturtypsklassad mark i miljöersättningsansökan 2016. Området ligger helt inom naturreservatet Örbackens kalkkärr varför skydd och skötsel kommer att vara reglerad i tillräcklig omfattning.

Eftersom skogsbruksåtgärder är förbjudna enligt reservatsbeslutet så bör det inte bli aktuellt med samråd med Länsstyrelsen angående skogsbruksåtgärder inom Natura 2000-området. Eventuellt kan andra åtgärder, som anläggning för friluftsliv eller åtgärder vid anläggning kräva samråd om åtgärderna riskera att skada utpekade naturvärden i Natura 2000.

För åtgärder (som påverkar naturmiljön inom området) utanför Örbackens kalkkärr eller i direkt anslutning till Örbackens kalkkärr, gäller inte naturreservatsföreskrifterna. Då träder Natura 2000-lagstiftningen in.

Länsstyrelsen Östergötland

Verksamheter som påverkar naturmiljön inom Natura 2000-områden kräver samråd med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § MB. Vid samråd som rör skogsbruksåtgärder i skog kontaktas Skogsstyrelsen.

Ingen ytterligare reglering av skydd och skötsel bedöms nödvändig för att uppnå bevarandemålen inom reservatsdelen. Skötselplanen för reservatet (fastställd 2013) anger generellt åtgärder som stämmer väl överens med bevarandemålen. En översyn av skötselplanen bör ske senast 2030. Då omfattande restaureringar gjorts i området kan skötselplanen behöva uppdateras med nya åtgärder och skötselmetoder. I samband med detta kan skötselplan och bevarandeplan med fördel slås samman, så att skötselplanen även innehåller de obligatoriska delarna för en bevarandeplan.

Markavvattning är åtgärder som utförs för att avvattna mark, för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten om åtgärderna syftar till att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål. Markavvattning kräver alltid tillstånd (11 kap. 13 § MB). I Östergötland är det dessutom förbjudet att avvattna mark vilket medför att man även behöver söka en dispens från det generella markavvattningsförbudet. Ansökan om dispens och tillstånd till markavvattning prövas i normalfallet av Länsstyrelsen.

Bevarandeåtgärder:

För mer ingående och specifika bevarandeåtgärder se skötselplanen för Örbackens kalkkärr naturreservat. Nedan finns de övergripande åtgärderna som behövs i området.

Det är värdefullt om hävden planeras så att Natura 2000-området i sin helhet har blommande växter under hela säsongen. Detta för att ha en kontinuerlig källa av nektar- och pollentillgång för markernas insektsfauna. Genom att till exempel ha betespåsläpp vid olika tidpunkter för olika fallor eller ha ett rotationsbete mellan fallor finns det alltid en del av området där floran kan få gå i blom och fröa av sig.

Skadlig förnaansamling, igenväxning och antropogen näringstillförsel (inklusive tillskottsutfodring av betesdjur) får inte förekomma annat än i mycket begränsad utsträckning. Skulle inte djuren klara av att beta av den vass som växer upp i de blötare partierna kan denna med fördel slås manuellt.

Då en stor restaurering gjorts i området bör en uppföljning av arbetet göras och en utredning av naturtypsklassning av den nu öppna marken bör vara en del av denna uppföljning.

Uppföljning av grynsnäckorna i området samt grundvattennivån.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Bevarandestatus beskriver läget för naturtyperna i landet som helhet, medan *bevarandetillståndet* beskriver aktuellt läge inom Natura 2000-området. Dessa beskrivs närmare under respektive naturtyp och art längre fram i planen. Här redovisas en sammanställning av bevarandetillståndet inom området.

Tabell 2: Naturtypsareal och förekomst av Natura 2000-arter (ej fåglar) inom Natura 2000-området. **Blå färg** innebär en förändring av art- eller arealförekomst jämfört med regeringsgodkända uppgifter angivna inom parentes. Länsstyrelsen kommer att föreslå förändringarna vid lämpligt tillfälle. *) = Prioriterad art eller naturtyp i EU:s Natura 2000-bevarandearbete. Prioriteringen kan skilja sig från prioriteringen i det specifika området.

Naturtyp/art	Hektar/Förekomst	Bevarandetillstånd	Sida
6270 - *Silikatgräsmarker	1,0 (1,7)	Gynnsamt	10
7220 - *Kalktuffkällor	0,3 (2,0)	Gynnsamt	10
7230 - Rikkärr	1,3 (0,0)	Gynnsamt	11

Länsstyrelsen Östergötland

1013 - Kalkkärrsgrynsnäcka (<i>Vertigo geyeri</i>)	X	Gynnsamt	13
1014 - Smalgrynsnäcka (<i>Vertigo angustior</i>)	X	Gynnsamt	14
1015 - Otandad grynsnäcka (<i>Vertigo genesisii</i>)	X	Gynnsamt	15
Total areal	10,8 (10,5)		

Uppföljning

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket samt Havs- och vattenmyndigheten. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Uppföljning av skötseln, som är en viktig del i bevarandemålen, kommer delvis att kontrolleras via den ordinarie kontrollverksamheten för miljöersättningsåtaganden, men bör även följas upp för länets samtliga områden med hävdbehov genom regelbundna analyser för att se vilka områden som ingår i jordbruksblock med miljöersättning.

6270 - Silikatgräsmarker

*Nuvarande arealen 1,0 ha är inte fastställd i regeringsbeslut
Arealen 1,7 ha är fastställd i regeringsbeslut*

Beskrivning

Naturtypen silikatgräsmarker består av öppna betesmarker med högst 30 % krontäckning av träd och buskar. Fältskiktet är artrikt och har ett stort inslag av hävdgynnade arter som trivs på kalkfattig och näringsfattig mark. Artrikedomen är uppkommen ur en lång period av hävd och naturtypen är beroende av en fortsatt beteshävd. Vegetationens sammansättning varierar beroende på underlag och geografisk belägenhet.

Silikatgräsmarkerna kan vara mycket örtrika och kan ibland hysa ovanliga växter. Örtrikedomen gör dem viktiga för många insekter, inte minst fjärilar och bin. Naturtypen kan uppträda i olika skepnader beroende på bland annat fuktighet och klimat.

Bevarandemål

Arealen av silikatgräsmarker (6270) i Natura 2000-området ska vara minst 1,0 hektar, men får gärna breda ut sig på idag icke-naturtypsklassad mark. Regelbunden hävd ska prägla naturtypen. Träd och buskar ska utgöra enstaka till måttligt inslag och mindre ytor med blottad mark är ett positivt inslag. Det ska finnas typiska och karakteristiska kärleväxter (till exempel kattfot, solvända, ängsvädd, och gullviva) och insekter (till exempel dagfjärilar och dyngbaggar). Dessa ska förekomma i sådan omfattning att de kan fortleva långsiktigt i området. Artsammansättningen och näringstillgången ska vara naturlig.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Mindre jordbruksföretag slås ihop eller läggs ned och urbaniseringen fortsätter vilket gör att små eller svårbrukade marker som ofta hyser den största mångfalden tas ur bruk och växer eller planteras igen med skog. Eftersom gräsmarker minskar i utbredning har också flertalet av gräsmarksnaturtyperna och deras typiska arter en fortgående negativ utveckling. Ett stort antal typiska kärleväxter med höga naturvärden förekommer i silikatgräsmarkerna som historiskt troligen har brukats som slätteräng. För naturtypen silikatgräsmarker (6270) är förekomstarealen i boreal region idag 126 000 hektar och bevarandestatusen är dålig. För att uppnå en gynnsam bevarandestatus i samma område har ArtDatabanken (2013) uppskattat att det behövs 380 000 hektar av naturtypen.

Naturtypen (6270) i Natura 2000-området hävdas genom bete och ingår nästan helt i miljöersättningen (2016), det finns ett artrikt fältskikt i stora delar. Betet är gott och skötseln bra. Bevarandetillståndet anses vara gynnsamt.

7220 - Kalktuffkällor

*Nuvarande arealen 0,3 ha är inte fastställd i regeringsbeslut
Arealen 2,0 ha är fastställd i regeringsbeslut*

Beskrivning

Källor med hårt, kalkrikt vatten där kalktuffbildning pågår. De kan finnas både i jordbruksmark, skogsmark och vara del av större myrkomplex. Källorna är oftast små och vegetationen domineras av mossor, särskilt tuffmossor (*Palustriella spp.*).

Länsstyrelsen Östergötland

Habitatet inkluderar både källmiljöer som är solexponerade och beskuggade av träd- eller buskskikt. Trädskiktets krontäckning kan vara 0-100 %. Källmiljöerna har en speciell flora och fauna som varierar med mineralsammansättning och krontäkningsgrad.

Bevarandemål

Arealen av kalktuffkällor (7220) ska vara minst 0,3 hektar inom Natura 2000-området Örbackens kalkkärr. Naturtypen får gärna sprida sig i området på icke-naturtypsklassad mark. Målsättningen med naturtypen i området är att källmiljöerna inte ska skadas av körningar eller grävningar. Källorna ska inte heller vara påverkade av kemiska bekämpningsmedel, gödning eller andra föroreningar. De typiska moss-, snäck- och kärlväxter som finns ska leva kvar.

Bevarandeåtgärder

Förutsättningarna för att naturtypen ska finnas är en ständig tillgång på framspringande källvatten, med hög kalkhalt och helst med pågående tuffbildning. Naturtypens fortlevnad med naturlig variation av strukturer/formelement (ex. kalktuffavlagringar, källkupoler, källdrag) och vegetation förutsätter också intakta hydrologiska förhållanden och en opåverkad hydrokemi.

För att kalktuffkällor i trädklädda miljöer och med lång kontinuitet i trädskiktet ska upprätthållas bör skogsbruk undvikas eller bedrivs med stor naturvårdshänsyn.

Gynnsamt bevarandetillstånd och -status förutsätter att de typiska arterna inte minskar påtagligt i området respektive på biogeografisk nivå eftersom typiska arter indikerar att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Naturtypen har en mycket liten utbredning i landet och länet. Historiskt sett har källmiljöerna varit mycket vanligare men de har försvunnit till stor del på grund av markavvattning och uppodling. I den boreala regionen (både inom och utanför Natura 2000-områden) finns det uppskattningsvis 1 300 hektar kalktuffkällor (7220). För en gynnsam bevarandestatus i samma område behövs åtminstone 1 300 hektar av naturtypen. Bevarandestatusen i den boreala regionen anses vara otillfredsställande då kvaliteten brister och framtidsutsikterna inte är positiva.

Naturtypen i Örbackens kalkkärr utgörs av Östergötlands mest utpräglade källområde. Området har en mycket värdefull flora och är en av få lokaler i länet som hyser ett starkt bestånd av Natura 2000-arten otandad grynsnäcka (*Vertigo genesii*). Källmiljöerna är också livsmiljö för andra rödlistade smådjur, bl.a. kalkkärrsgrynsnäcka, gulbrokig jättevapenfluga och svartryggig strömvapenfluga. Här finns även många orkideér. Kalktuffbildningen är riklig vid källrinnilarna. Bevarandetillståndet anses vara gynnsamt.

7230 - Rikkärr

**Naturtypens förekomst är inte fastställd i regeringsbeslut
Nuvarande arealen 1,3 ha är inte fastställd i regeringsbeslut**

Beskrivning

Habitatets utbredningsområde överensstämmer med områden där berggrunden eller jordtäcket är rikt på baskatjoner, vanligtvis kalcium. pH-värdet i myren är vanligen 6 eller högre. Rikkärren är generellt näringsfattiga till måttligt näringsrika och näringsbegränsade.

Länsstyrelsen Östergötland

Torvdjupet är ofta grundare än i fattigare myrar och kan understiga 30 cm, men bottenskiktet byggs upp av rikkärrsindikerande brunmossor (t.ex. släktena *Scorpidium* och *Campylium*) eller i vissa fall vitmossor. Morfologiska strukturer i torven utgörs i de fall de förekommer av tubbildning, mindre sträng- och flarkbildningar och källkupoler.

Både öppna och trädklädda rikkärr inkluderas i naturtypen, vilka kan ha en krontäckning av 0-100 %. Vegetationen domineras av olika halvgräs och örter. Rikkärren har en speciell flora och fauna som varierar med till exempel krontäckningsgrad, kalkhalt och näringsförhållanden. Rikkärr kan delas in i tre undergrupper: öppna hävdade rikkärr med en krontäckning på 0-30 %; öppna ohävdade rikkärr med en krontäckning på 0-30 %; samt trädklädda och videbevuxna rikkärr med en krontäckning på minst 30 %. Rikkärret i Örbackens kalkkärr klassas som ett öppet hävdad rikkärr.

Bevarandemål

Arealen av rikkärr (7230) ska vara minst 1,3 hektar, i Natura 2000-området Örbackens kalkkärr. Det är positivt om naturtypen sprider sig på de nyligen restaurerade ytorna i området. Våtmarkens hydrologi ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Grundvattennivån ska vara naturligt hög under större delar av året. Området ska vara välhävdad av antingen bete eller slätter. Ingen näringstillförsel, inklusive utfodring av betesdjur, ska förekomma, och den som finns ska minska för att på sikt helt försvinna. Störningar som orsakar positiva effekter kan förekomma som t.ex. periodvis översvämning, tramp etc. Området ska vara öppet utan indikation på att det sker igenväxning av vass, buskar eller träd eller annan vegetation med en måttlig krontäckning. Vegetationen är karakteristisk för naturtypen och/eller artrik. Täta bestånd av vass ska inte förekomma.

Bevarandeåtgärder

Rikkärr innefattas i åtgärdsprogrammet ”Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr” för vilken åtgärder för att förbättra naturtypens status tagits fram.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Rikkärren har varit mycket illa av markavvattning i hela landet. I södra Sverige finns endast fragment kvar, medan större arealer framför allt återfinns i Jämtland och Norrbotten. Då kärren ofta ligger i bördiga jordar har de tidigt dikats ut när åkerbruket spritt sig ner i dalgångar och på fuktiga marker. Ett antal rikkärr är skyddade som naturreservat, och ytterligare objekt i södra Sverige hålls i hävd med hjälp av miljöstödsprogrammet. Generellt måste dock noteras att mycket få återstår i odlingsbygder över hela landet.

För naturtypen rikkärr (7230) är förekomsten i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) 72 000 hektar i Sverige. För att få en gynnsam bevarandestatus i samma område behövs uppskattningsvis minst 75 000 hektar rikkärr. Bevarandestatusen för naturtypen bedöms vara otillfredsställande i Sverige och trenden för naturtypen är negativ.

Naturtypen består av ett öppet och till stora delar blött, betat kalkkärr. Området har tidigare varit igenväxt med skog och vass och har restaurerats i minst två omgångar, utöver den stora restaurering som nyligen skett i områdena runt naturtypen. Restaureringarna av naturtypen har varit lyckosamma och inneburit att kalkkärrsfloran har utvecklats och spridit sig i området. Det finns fortfarande vass i de blötaste partierna, men vassen hålls efter av betesdjuren. Naturtypen hyser ett flertal rödlistade arter. Bevarandetillståndet anses vara gynnsamt.

1013 - Kalkkärrsgrynsnäcka, *Vertigo geyeri*

Artens förekomst i området är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Kalkkärrsgrynsnäckan är en liten landsnäcka med ett brunt, högervridet skal som är 1,7-1,9 mm högt. Skalet är glänsande och ytterst fint och regelbundet strierat. Arten skiljer sig från den snarlika otandade grynsnäckan (*Vertigo genesii*) genom att ha fyra små, vita tänder på insidan av skalmynningen. Identifiering av grynsnäckor kräver mycket träning, särskilt då unga, ej fullt utvecklade individer är mycket svåra att artbestämma.

Kalkkärrsgrynsnäcka lever i öppna rikkärr. Den viktigaste miljön för arten är extremrikkärr, ca 80 % av förekomsterna. Arten förekommer även i kalkfuktängar och sällsynt i rikare stråk i mosselaggar och i gles sumpskog. Arten är inte extremt kalkkrävande vilket visas av att pH-värdet på lokaler i Syd- och Mellansverige ligger i intervallet 5,75-7,5. Ofta hittar man arten i svagt sluttande områden med rörligt grundvatten, medan den verkar vara betydligt ovanligare i våtar (vattenrika områden som torkar ut på sommaren) och liknande områden med stillastående vatten. Förekomsterna är ofta koncentrerade till små partier av lämplig kärryta.

Arten är fuktighetskrävande och hittas främst i mossrika och ständigt fuktiga partier, gärna där det finns tuvor av axag eller lågväxta starr. Förkärleken för tuviga områden är förmodligen kopplad till att snäckorna, genom att förflytta sig i vertikalled, snabbt och enkelt kan hitta ”rätt” fuktighet.

Kalkkärrsgrynsnäckan är hermafrodit, likt de flesta andra landmollusker, och är partiellt självbefruktande. Arten har en livscykel som är några månader (från att en individ kläcks till att dess avkomma kläcks) och når en ålder av knappt två år. Spridningsförmågan hos kalkkärrsgrynsnäcka kan på goda grunder antas vara starkt begränsad. Arten förekommer i regel mycket koncentrerat på de lokaler där den finns. Avståndet för normal spridning torde ligga i storleksordning några få meter. Att spridning sker även över ganska stora avstånd inses lätt när man studerar artens utbredningsområde. Långdistansspridning sker förmodligen främst via större däggdjur (t.ex. rådjur) och fåglar.

Bevarandemål

För att det ska finnas goda förutsättningar för kalkkärrsgrynsnäcka behöver bevarandemålen för naturtypen rikkärr (7230) uppnås.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

Kalkkärrsgrynsnäckan är känd endast från Europa och har sina främsta förekomster i Skandinavien. På kontinenten finns den i ett uppsplittrat område från Brittiska öarna i väster till nordvästra Ryssland, med huvuddelen av lokalerna i Centraleuropas bergstrakter. I Sverige är den känd från ca 400 lokaler över större delen av landet, men med stora luckor i utbredningen, och verkar saknas i bara sydöstra Småland och i Värmland. De tätaste kända förekomsterna finns i kalktrakter i Västergötland, Östergötland, Uppland-södra Gästrikland och Jämtland. Artens antal på lokalerna är okänd. Kalkkärrsgrynsnäckan är upptagen i bilaga 2 till EU:s habitatdirektiv och är i Sverige klassad som nära hotad (NT). Arten är känd från 108 lokaler inom 98 Natura 2000-områden, motsvarande 27 % av de kända förekomsterna.

För arten kalkkärrsgrynsnäcka är utbredningsarealen i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) 400-500 miljoner hektar i Sverige. För att få en gynnsam bevarandestatus i samma område behövs uppskattningsvis 450 miljoner hektar utbredningsareal. Trots den stora utbredningsarealen så anses populationen vara dålig och livsmiljön och framtidsutsikterna anses vara otillfredsställande. Bevarandestatusen för arten bedöms vara dålig i Sverige.

Länsstyrelsen Östergötland

Örbackens kalkkärr är en isolerad lokal för kalkkärrsgrynsnäcka. Närmaste lokaler med arten återfinns i Natura 2000-områdena Marstad och Lagmansro källmyr, båda ligger ca 6 km nordväst om Örbacken. Spridningsmöjligheterna för arten på egen hand är obefintlig så dess enda chans är att följa med någon annan, mer rörlig art, t.ex. fågel, större däggdjur m.m. vilket också ses som obefintligt. Populationen av arten i området är dock så pass stark så om inget extremt skulle inträffa kommer arten att överleva trots isoleringen. Bevarandetillståndet anses därför som gynnsamt.

1014 - Smalgrynsnäcka, *Vertigo angustior*

Artens förekomst i området är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Smalgrynsnäcka är en liten landsnäcka med ett brunt till guldbrunnt eller hornfärgat, vänstervridet skal som är 1,6-2,0 mm högt och 0,9-1,05 mm brett. Det är avlångt, äggformat med genomsnittligt 5 virvlar. Kanten på öppningen är böjd utåt och är något tjockare än resten av skalet. Öppningen har 5-6 korta tandlika strukturer på insidan.

Smalgrynsnäcka förekommer i ett brett spektrum av miljöer. Samtidigt är smalgrynsnäcka mycket specifik när det gäller valet av mikrohabitat; det gäller hela tiden att hitta rätt fuktighet och rätt struktur på förnan. Smalgrynsnäcka är kalkgynnad, särskilt tydligt märks det på de relativt fåtaliga inlandslokalerna.

Smalgrynsnäcka förekommer i flera olika typer av skog. Glesa askdominerade lövkärr är en prefererad miljö, där den företrädesvis återfinns i halvöppna partier, men arten förekommer även i relativt torr skog. På många av skogslokalerna hittar man den i branter och blockdominerade partier. På skogsdominerade lokaler är det viktigt att det finns träd vars löv erbjuder lättillgängliga kalkkällor i form av kalciumcitrat, som t.ex. lind, ask, lönn, hassel och sälg.

Arten förekommer även i kalkrika betesmarker med svagt till måttligt betestryck; men om betestrycket blir för hårt försvinner den. I torr betesmark hittar man ofta den i anslutning till fuktiga sänkor, strandbrinkar och i branter. På Öland och Gotland förekommer arten vida spritt i alvarmiljö. I östra Sverige finns dessutom flera förekomster av kalkpåverkade torrängar. I kalkrika områden kan smalgrynsnäcka även finnas i strandnära miljöer, t.ex. på betade havsstrandängar eller i anslutning till kustnära dynvåtmarker. En annan viktig miljö är rikkärr och kalkfuktängar.

Smalgrynsnäcka accepterar ganska täta bestånd av starr. Förekomst av enstaka högre örter som t.ex. älgört och hampflockel är inget problem, men uppstår det täta bestånd av högväxta örter p.g.a. hög näringshalt brukar arten försvinna.

Mikrohabitatet är viktigt och smalgrynsnäcka förekommer främst i lucker, något fuktig, förna. Den är starkt beroende av stabila förhållanden i markens förnaskikt och klarar inte översvämningar, däremot kortvarig översköljning och viss saltpåverkan (havsvatten som sprayar över lokalerna, inte aktuellt i detta område). Under torrare perioder söker den sig ner en liten bit i marken och uppehåller sig i det översta jordlagret. På alvar och i torrängsmiljöer hittar man den under torrtiden ofta i basen av tuvor.

Spridningsförmågan hos smalgrynsnäcka kan på goda grunder antas vara starkt begränsad. Spridning kan ske över ganska stora avstånd, men av allt att döma i mycket begränsad omfattning. Avståndet för normal spridning ligger i storleksordning några få meter. Långdistansspridning sker förmodligen främst via större däggdjur (t.ex. rådjur) och fåglar.

Länsstyrelsen Östergötland

Bevarandemål

För att det ska finnas goda förutsättningar för smalgrynsnäcka behöver bevarandemålen för naturtypen rikkärr (7230) uppnås.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

För arten smalgrynsnäcka är utbredningsarealen i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) 300-600 miljoner hektar i Sverige. För att få en gynnsam bevarandestatus i samma område behövs uppskattningsvis 500 miljoner hektar utbredningsareal. Trots den stora utbredningsarealen så anses populationen vara dålig och livsmiljön samt framtidsutsikterna anses vara otillfredsställande. Bevarandestatusen för arten bedöms vara dålig i Sverige.

Örbackens kalkkärr är en isolerad lokal för smalgrynsnäckan. Närmaste lokaler med arten återfinns i Natura 2000-områdena Marstad och Lagmansro källmyr, båda ligger ca 6 km nordväst om Örbacken. Spridningsmöjligheterna för arten på egen hand är obefintlig så dess enda chans är att följa med någon annan, mer rörlig art, t.ex. fågel, större däggdjur m.m. vilket också ses som obefintligt. Populationen av arten i området är dock så pass stark så om inget extremt skulle inträffa kommer arten att överleva trots isoleringen. Bevarandetillståndet anses därför som gynnsamt.

1015 - Otandad grynsnäcka, *Vertigo genesisii*

Artens förekomst i området är fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Skalet är 1,6-2,1 mm långt och 1,0-1,2 mm högt, högervridet, äggformat till cylindriskt med cirka 5 vindlingar. Mynningen är tandlös och rundad med tydlig men svag läpp. I sällsynta fall kan en svagt utbildad parietaltand finnas. Skalytan är glatt och glänsande med mycket svag, knappt förnimbar striering. Skalfärgen är svagt rödbrun till mörkt kastanjebrun.

Otandad grynsnäcka är en nordlig art med huvudförekomsterna i fjällkedjan och Jämtlands kalkområden. I fjällen hittar man framför allt arten i rikkärrsmiljöer nedanför trädgränsen. På några få platser t.ex. på Pältsan i nordligaste Norrbotten finns arten även ovanför trädgränsen upp till ca 800 meter över havet. Från Dovreområdet i Norge finns fynd upp till 1 100 meters höjd. Det kan därför inte uteslutas att arten förekommer i kalkrika kalfjällsområden även i södra delen av de svenska fjällen.

Den vanligaste miljön i norra Sverige är öppna rikkärr, företrädesvis sluttande kalkkärr. Arten är även funnen bland mossmattor på översilade bergväggar, i mattor och kuddar av fjällsippa, i zonen med forsdimma längs vattendrag samt i gles sumpskog. Arten är däremot aldrig funnen i slutna skog.

På de fåtaliga reliktbetonade lokalerna i södra och mellersta Sverige hittar man otandad grynsnäcka i hävdade rikkärrsmiljöer, påfallande ofta i anslutning till grundvattenförsörjda källor med rik förekomst av brunmossor.

Arten uppehåller sig i riktigt fuktiga, mossrika partier med tuvor av axag eller lågväxta tuvade starr där den framför allt håller till i tuvbaserna eller bland delvis nedbrutet växtmaterial. Även om arten är kalkkrävande förekommer den inom ett ganska brett pH-intervall 5,5-8,0 enligt norska studier. Förkärleken för tuviga områden är förmodligen kopplat till att snäckorna, genom att förflytta sig i vertikalled, snabbt och enkelt kan hitta rätt fuktighetsgrad. Spridningsförmågan hos otandad grynsnäcka kan på goda grunder antas vara starkt begränsad. Arten förekommer i regel mycket koncentrerat på de lokaler där den finns. Spridning sker även över ganska stora avstånd men av allt att döma i mycket begränsad omfattning. Avståndet för normal

Länsstyrelsen Östergötland

spridning ligger i storleksordning några få meter. Långdistansspridning sker förmodligen främst via större däggdjur (t.ex. rådjur) och fåglar.

Bevarandemål

För att det ska finnas goda förutsättningar för otandad grynsnäcka behöver bevarandemålen för naturtypen rikkärr (7230) uppnås.

Bevarandestatus och bevarandetillstånd

För arten otandad grynsnäcka är utbredningsarealen i boreal region (både inom och utanför Natura 2000-områden) 80-120 miljoner hektar i Sverige. För att få en gynnsam bevarandestatus i samma område behövs uppskattningsvis 100 miljoner hektar utbredningsareal. Trots den stora utbredningsarealen så anses populationen vara dålig och livsmiljön samt framtidsutsikterna anses vara otillfredsställande. Bevarandestatusen för arten bedöms vara dålig i Sverige.

Örbackens kalkkärr är en isolerad lokal för otandad grynsnäckan, men området har den starkaste populationen av arten i Östergötland. Närmaste lokalen med arten kan antagligen återfinnas i Natura 2000-området Lagmansro källmyr som ligger ca 6 km nordväst om Örbacken, där arten återinplanterades från Örbacken år 2015. Spridningsmöjligheterna för arten på egen hand är obefintlig så dess enda chans är att följa med någon annan, mer rörlig art, t.ex. fågel, större däggdjur m.m. vilket också ses som obefintligt. Populationen av arten i området är mycket stark så om inget extremt skulle inträffa kommer arten att överleva trots isoleringen. Bevarandetillståndet anses därför som gynnsamt.

Kartor

Kartor som visar områdets läge, yttergränser, naturtypernas utbredning, kända forn- och kulturlämningar, samt äldre ekonomiska kartor finns sist i planen.

Dokumentation

Webbsidor/databaser:

Artportalen, <https://www.artportalen.se>, (2017-12-12).

Länsstyrelsen Östergötland, <http://www.lansstyrelsen.se/ostergotland>, (2017-12-12).

Naturvårdsverket, <http://www.naturvardsverket.se/>, (2017-12-12).

Skyddad natur, <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>, (2017-12-12).

Skogsstyrelsen, <https://skogskartan.skogsstyrelsen.se/skogskartan/>, (2017-12-12).

Ängs- och betesmarksinventeringen (TUVÅ), <http://www.jordbruksverket.se/>, (2017-12-12).

Dokument:

Naturvårdsverkets vägledningsdokument för habitat och ArtDatabankens vägledning för arter.

Wenche Eide (red.), Arter och naturtyper i habitatdirektivet - bevarandestatus i Sverige 2013, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 2014.

Naturvårdsverket, 2006, Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr, rapport 5601.

Bevarandeplan för Örbackens kalkkärr Natura 2000-område, fastställd 2006-07-06.

Skötselplan för Örbackens kalkkärrs naturreservat, fastställd 2013.

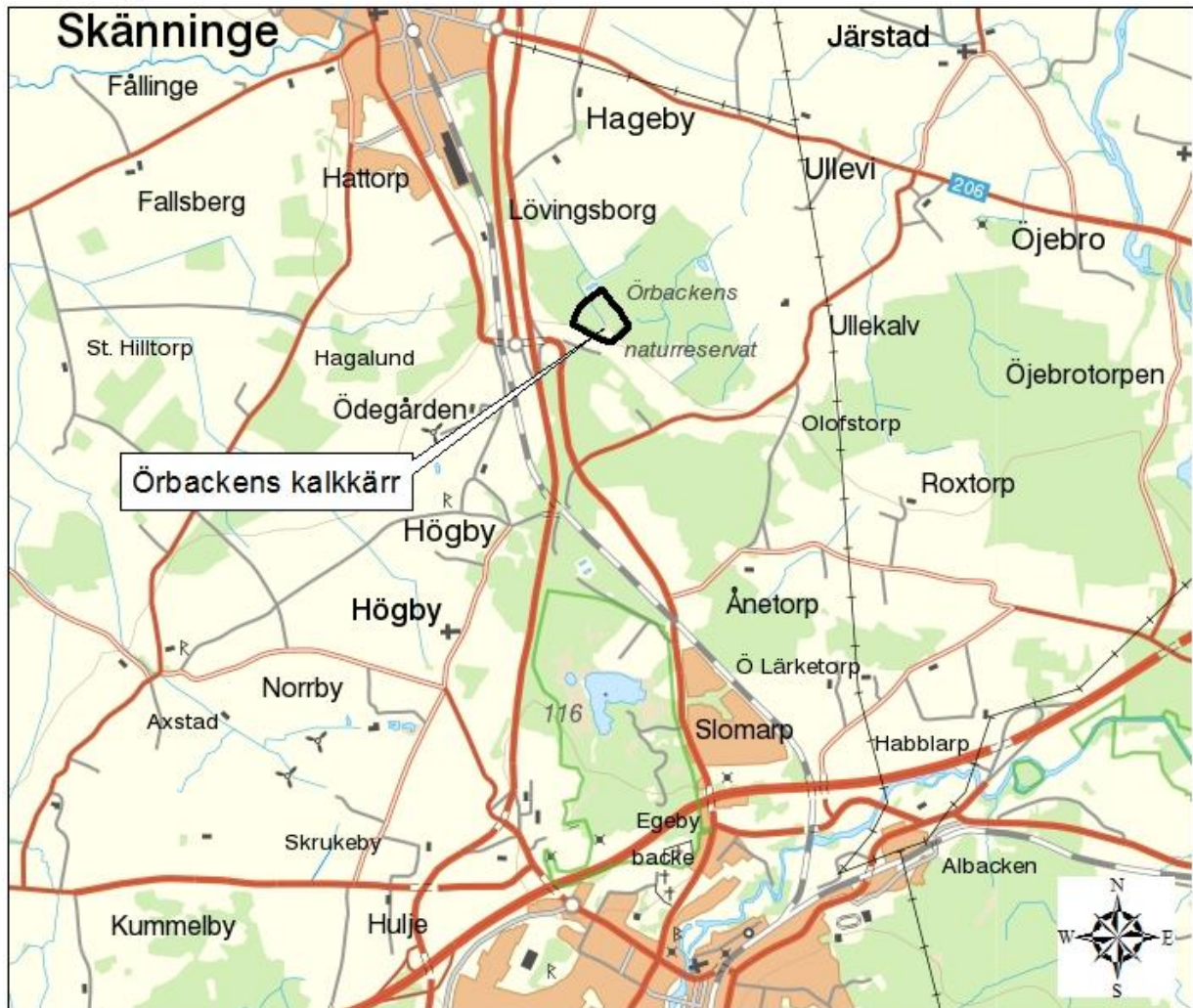
Beslut om bildande av Örbackens kalkkärrs naturreservat, 1980-02-29.

Bilagor:

Bilaga 1: Rödlisade arter.

Länsstyrelsen Östergötland

Topografisk karta

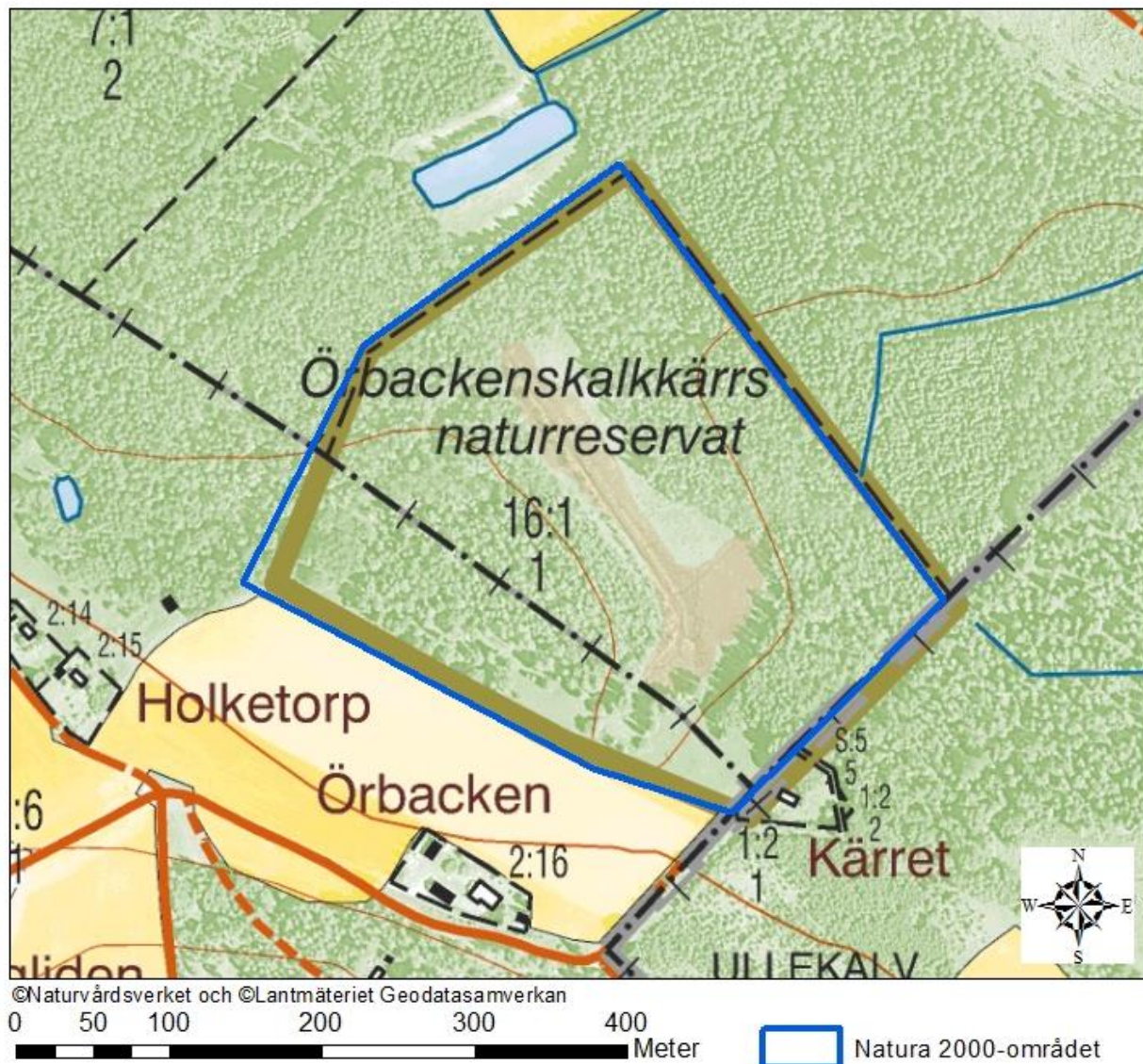
©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 0,5 1 2 3 4
Kilometer

 Natura 2000-området

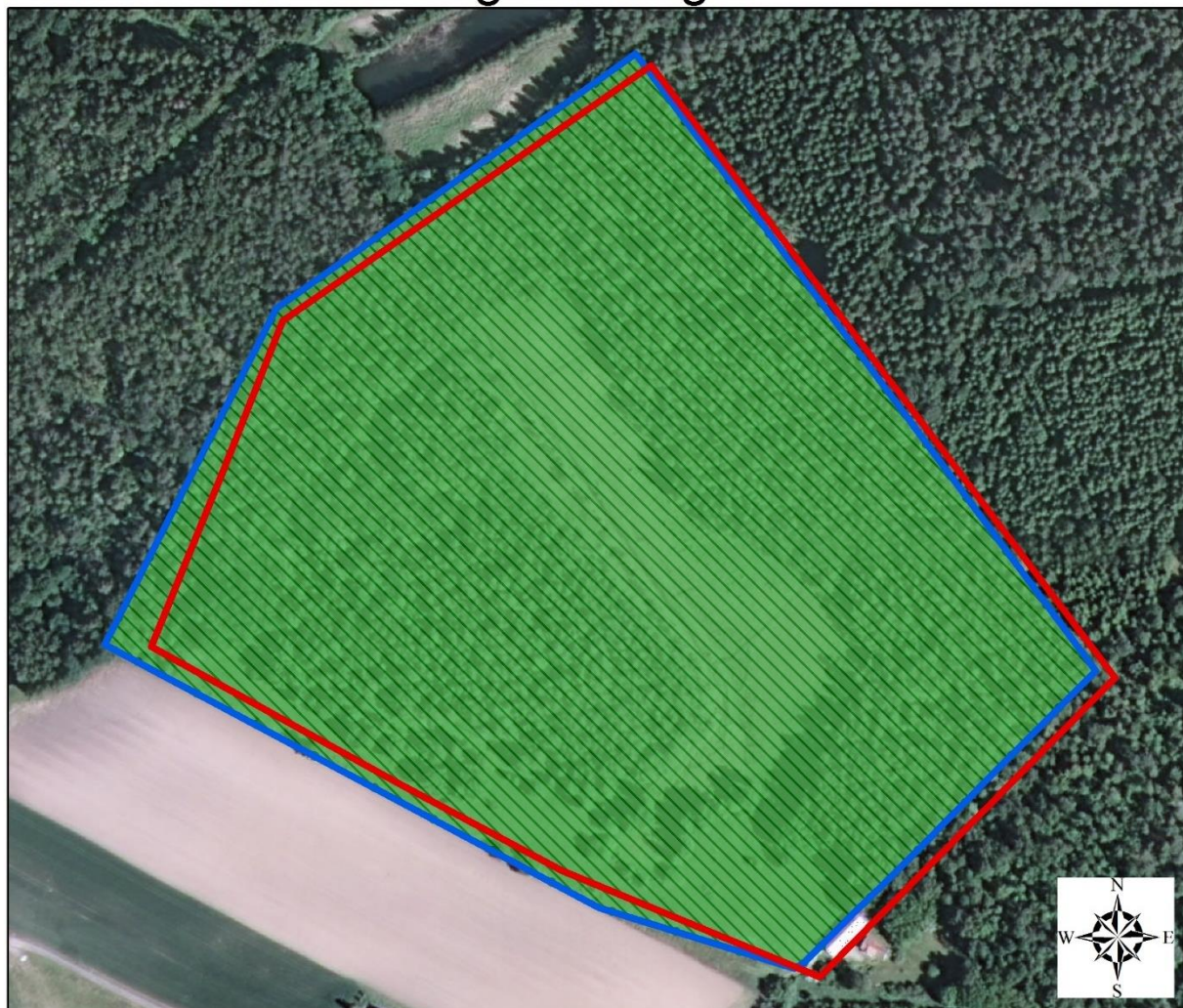
Översigtskartan visar att Örbackens kalkkärr ligger mellan Mjölby och Skänninge, längs väg 32.

Ekonomisk karta

Fastighetskartan visar yttergränserna för området.

Natura 2000-områdets avgränsningar och Naturreservatets avgränsningar

©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan
0 25 50 100 150 200
Meter

- Gamla yttergränsen
- Nya gränsen
- Örbackens naturreservat

Flygbilden visar den nya yttergränsen (naturreservatsgränsen) i förhållande till den gamla (regeringsgodkända) yttergränsen.

Natura 2000-områdets avgränsningar och N2000-naturtypernas utbredning

Flygfotot visar naturtypernas utbredning i området.

Skötselområden

©Naturvårdsverket och ©Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 50 100 200 300 400
Meter

 Natura 2000-området

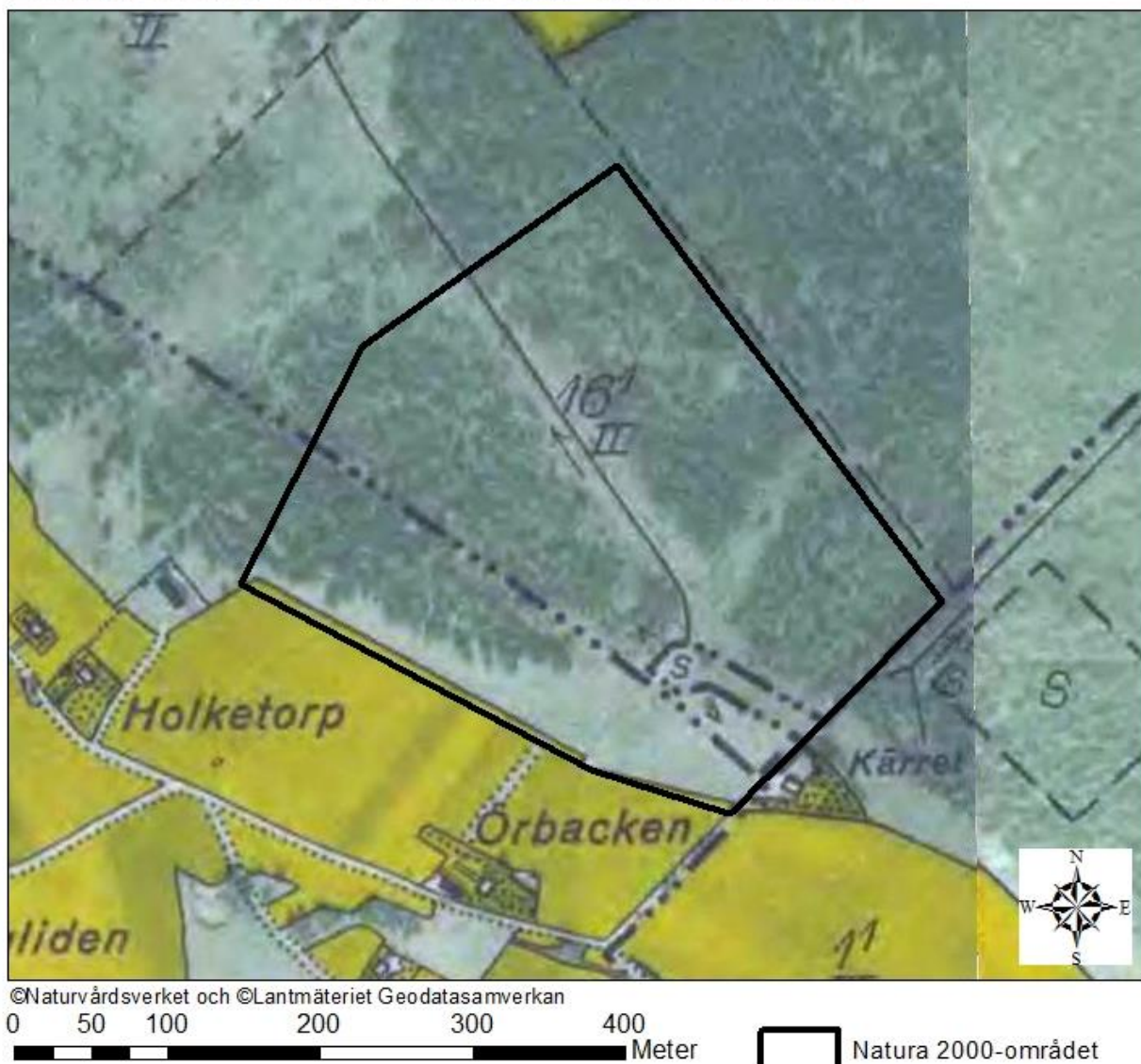
Skötselområde

1 2 3a 3b 3c 3d 3e 4a 4b 5 5a

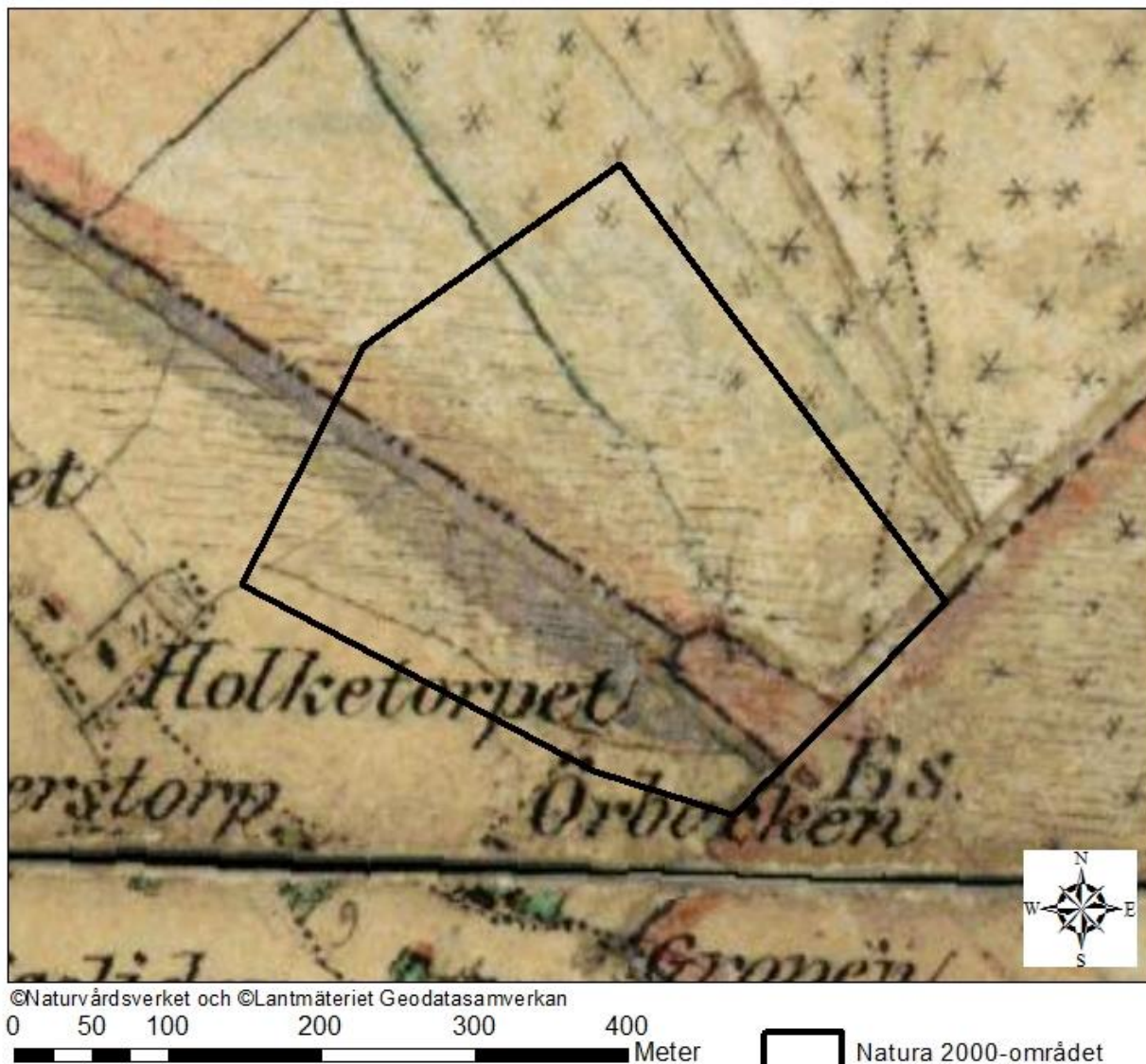
Skötselområden som de är klassade i skötselplanen för naturreservatet Örbackens kalkkärr. 1) Källområde med öppet kalkkärr; 2) Öppet betat kalkkärr; 3) Skogs- och hagmarksbete med kalkfuktängs-/kalkkärrsvärden; 4) Sumpskog med kalkfuktängs-/kalkkärrsvärden; 5) Sumpskog. Områden 3a, 3c, 4 och 5a har restaurerats och är inte längre skog.

Ekonomisk karta från 30- och 40-talet

Den ekonomiska kartan från 30- och 40-talet visar att området vid den tiden var något mer öppet än vad det är idag.

Häradskarta

Häradskartan, från slutet av 1800-talet, visar att området tidigare varit öppen betesmark. Även slätter förekom i nordöstra delen. Kartan är förskjuten något norrut i förhållande till reservatsavgränsningen.

Gul mark är åker, grön är slätteräng och vit är utmark (skog och hagmark). Små stjärnor visar var marken är barrträdsklädd och små ringar var den är lövträdsklädd.

Länsstyrelsen Östergötland

Bilaga 1: Rödlistade arter

Tabell 3: Sammanfattande lista med rödlistade arter som noterats i Artportalen mellan 1992-2016. Rödlistekategori: NT = Nära hotad, VU = Sårbar, EN = Starkt hotad, CR = Akut hotad.

Svenskt namn	Latinskt namn	Organismgrupp	Rödlistekategori
Kalkkärrsgrynsnäcka	<i>Vertigo geyeri</i>	Blötdjur	NT
Otandad grynsnäcka	<i>Vertigo genesii</i>	Blötdjur	NT
Mindre blåvinge	<i>Cupido minimus</i>	Fjärilar	NT
Ängsnätfjäril	<i>Melitaea cinxia</i>	Fjärilar	NT
Ängspiplärka	<i>Anthus pratensis</i>	Fåglar	NT
Klasefibbla	<i>Crepis praemorsa</i>	Kärlväxter	NT
Källblekvide	<i>Salix hastata ssp. vegeta</i>	Kärlväxter	VU
Ljus solvända	<i>Helianthemum nummularium ssp. nummularium</i>	Kärlväxter	NT
Majviva	<i>Primula farinosa</i>	Kärlväxter	NT
Månåsbräken	<i>Botrychium lunaria</i>	Kärlväxter	NT
Plattsäv	<i>Blismus compressus</i>	Kärlväxter	NT
Riddarsporre	<i>Consolida regalis</i>	Kärlväxter	NT
Sommarfibbla	<i>Leontodon hispidus</i>	Kärlväxter	NT
Stortimjan	<i>Thymus pulegioides</i>	Kärlväxter	VU
Ängstarr	<i>Carex hostiana</i>	Kärlväxter	NT
Kalkkällmossa	<i>Philonotis calcarea</i>	Mossor	NT
Sumpäggsvamp	<i>Bovista paludosa</i>	Storsvampar	NT
Gulbukig jättevapenfluga	<i>Stratiomys chamaeleon</i>	Tvåvingar	VU
Svartryggig strömvapenfluga	<i>Oxycera pygmaea</i>	Tvåvingar	VU